

יח א מיי פ"א מה' עירובין הל' ב סמך עין דרננא א: י"ב ב מיי פ"ג מהלכות ת"ת הל' יב טו"ע י"ד ס' רנו ע"ף כ"א:

מוסף רש"י

ועשה לה אונים. של קופה לאחז בן הקופה ומשמרת של פניו. ה"ג ע"י שנית מתחלק מן העמות (יבמות כ"א).

רבינו הנגאל

והתאינים הרעות רשעים גמורין כו'. חדשים (ו)גם ישנים דודי צפתי לך. הן דברי תורה ודברי סופרים. פי' היוהר בדברי סופרים [ותרן] מדברי תורה, שדברי תורה עשה ולא תעשה, ודברי סופרים העובר על דברי חכמים חייב מיתה. כדתרן אמרו לו לר' טרפון כתיב הית לחוב בעצמך שעברת על דברי הלל. וכל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת. ת"ר מעשה בר' עקיב' שהיה חבוש בבית האסורין, ולא מצא מים ליטול ידיו, ואמר מה אעשה והעובר על דברי חכמים חייב מיתה, אמר מוטב לי שאמות מיתת עצמי ואל אעבור על דעת חבירי כו'. בשעה שתיקן שלמה עירובין וגוי טומאה על הידים, כדמפרש בתחילת שבת, קולת בת קול ואמרה לו בני [אם] חכם לבך ישמח לבי גם אני, חכם בני ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר, נשכימה לכרמים, אילו [בתין] כניסיות ומקדש. נראה אם פרח הגפן, אילו בעלי מקרא. פתח הסמדר, אילו בעלי משנה. הנצו הרמונים, אילו בעלי התלמוד. על כל דבר דובר של תורה אמר שלשת אלפים משל, ועל כל דבר דובר של סופרים דבר הדבר של סופרים אמר (שלשת) אלפים (חמשותף) אלפים טעמים, שנאמר ויהי שירי חמשה ואלף. קוצותיו תלילים שחורות כעורב. במי אתה מוצא תילי תילים [של] הלכות

מפני מה לא נכתבו. א' ו גם זהלכה למשה מסיני * לא נתנו כדי שלא ישתכחו *:

מוטב אמות מיתת עצמי. אף על גב דצפ' קמא (ד' פ"א) אמר ארבעה דברים פטורין במתנה רחילת ידים וכל שכן במקום סכנה מחמיר על עלמנו היה:

בשעה שתיקן שלמה עירובין ונשיית ידים. אף על

גב דתיקן נמי שניות כדלמך בפרק שני דיבמות (ד' כ"א). הא ללא חשיב הכא משום ללא צנת אחת תיקן ואמר צת קול תיקן ומדכתיב איון וחקר תיקן משלים הרבה משמע נמי שהרבה תקנות עשה:

חדשים גם ישנים מהו אמר ליה אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות **א"ל** (ב) וכי תורה פעמים פעמים ניתנה אלא הללו מדברי תורה והללו מדברי סופרים דרש רבא מאי דכתיב ² ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה וגו' בני הזהר בדברי סופרים יותר מדברי תורה שדברי סופרים חייב מיתה שמא תאמר אם יש בהן ממש מפני מה לא נכתבו אמר קרא עשות ספרים הרבה אין קץ ¹ ולהגו הרבה יגיעת בשר א"ר פפא בריה דרב אחא בר אדא משמיה דרב אחא בר עולא מלמד שכל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת מתקף לה רבא מי כתיב לעג להג כתיב אלא כל ההוגה בהן טועם טעם בשר תנו רבנן מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה יום אחד מצאו שומר בית האסורין אמר לו היום מימך מרובין שמא לחתור בית האסורין אתה צריך שפך חציין ונתן לו חציין כשבא אצל ר"ע אמר לו יהושע אין אתה יודע שזוקן אני והיי תלוין חייך סח לו כל אותו המאורע אמר לו תן לי מים שאטול ידי אמר לו לשתות אין מגיעין ליטול ידך מגיעין אמר לו מה אעשה שחייבים עליהן מיתה מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חבירי אמרו לא טעם כלום עד שהביא לו מים ונטל ידיו כששמעו חכמים בדבר אמרו מה בזקנותו כך בילדותו על אחת כמה וכמה ומה בבית האסורין כך שלא בבית האסורין על אחת כמה וכמה ^א אמר רב יהודה אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה ^א עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה ^ב בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני ואומר ^ד חכם בני ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר דרש רבא מאי דכתיב ^ה לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים נראה אם פרח הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך לכה דודי נצא השדה פרח הגפן פתח הסמדר רבש"ע אל תדינני כיושבי כרכים שיש בהן גזל ועריות ושבועת שוא ושבועת שקר נצא השדה בא ואראך תלמידי חכמים שעוסקין בתורה מתוך הדחק נלינה בכפרים אל תקרי בכפרים אלא בכופרים בא ואראך אותם ^ה שהשפעת להן טובה והן כפרו בך נשכימה לכרמים אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות נראה אם פרח הגפן אלו בעלי מקרא פתח הסמדר אלו בעלי משנה הרמונים אלו בעלי גמרא שם אתן את דודי לך אראך כבודי וגודלי שבה בני ובנותי אמר רב המנונא מאי דכתיב ^ו וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירי חמשה ואלף מלמד שאמר שלמה על כל דבר דובר של תורה שלשת אלפים משל על כל דבר דובר של סופרים חמשה ואלף טעמים דרש רבא מאי דכתיב ^ז ויותר שהיה קהלת חכם עוד לימד דעת את העם [ו]איון וחקר תיקן משלים הרבה לימד דעת את העם דאגמריה בסימני טעמים ואסברה במאי דדמי ליה [ו]איון וחקר תיקן משלים הרבה ^ח אמר עולא אמר רבי ^ט אליעזר בתחילה היתה תורה דומה ^א לכפיפה שאין לה אונים עד שבא שלמה ועשה לה אונים ^ב קוצותיו תלילים אמר רב הסדא אמר מר עוקבא מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות שחורות כעורב ^ב במי אתה מוצא תילי תילים [של] הלכות

הבכורות והדוד (ה) אחד תאנים רעות מאד אשר לא תאכלנה מרוע תאנים הטובות אלו צדיקים גמורים תאנים הרעות אלו רשעים גמורים ושמא תאמר אבד סברם ובטל סיכויים ת"ל יהודאים נתנו ריח אלו ואלו עתידין שיתנו ריח דרש רבא מאי דכתיב יהודאים נתנו ריח אלו בחורי ישראל שלא מעמו טעם חטא ועל פתחינו כל מגדים אלו בנות ישראל שמגידות פתחיהן לבעליהן ל"א שאוגדות פתחיהן לבעליהן חדשים גם ישנים דודי צפתי לך אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבוננו של עולם הרבה גזירות גזרתי על עצמי יותר ממה שגזרת עלי וקיימתי ^א ל"ר רב הסדא לה הוא מדרבנן דהוה קא מסדר אגדתא קמיה מי שמיע לך חדשים גם ישנים מהו אמר ליה אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות **א"ל** (ב) וכי תורה פעמים פעמים ניתנה אלא הללו מדברי תורה והללו מדברי סופרים דרש רבא מאי דכתיב ² ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה וגו' בני הזהר בדברי סופרים יותר מדברי תורה שדברי סופרים חייב מיתה שמא תאמר אם יש בהן ממש מפני מה לא נכתבו אמר קרא עשות ספרים הרבה אין קץ ¹ ולהגו הרבה יגיעת בשר א"ר פפא בריה דרב אחא בר אדא משמיה דרב אחא בר עולא מלמד שכל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת מתקף לה רבא מי כתיב לעג להג כתיב אלא כל ההוגה בהן טועם טעם בשר תנו רבנן מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה יום אחד מצאו שומר בית האסורין אמר לו היום מימך מרובין שמא לחתור בית האסורין אתה צריך שפך חציין ונתן לו חציין כשבא אצל ר"ע אמר לו יהושע אין אתה יודע שזוקן אני והיי תלוין חייך סח לו כל אותו המאורע אמר לו תן לי מים שאטול ידי אמר לו לשתות אין מגיעין ליטול ידך מגיעין אמר לו מה אעשה שחייבים עליהן מיתה מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חבירי אמרו לא טעם כלום עד שהביא לו מים ונטל ידיו כששמעו חכמים בדבר אמרו מה בזקנותו כך בילדותו על אחת כמה וכמה ומה בבית האסורין כך שלא בבית האסורין על אחת כמה וכמה ^א אמר רב יהודה אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה ^א עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה ^ב בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני ואומר ^ד חכם בני ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר דרש רבא מאי דכתיב ^ה לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים נראה אם פרח הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך לכה דודי נצא השדה פרח הגפן פתח הסמדר רבש"ע אל תדינני כיושבי כרכים שיש בהן גזל ועריות ושבועת שוא ושבועת שקר נצא השדה בא ואראך תלמידי חכמים שעוסקין בתורה מתוך הדחק נלינה בכפרים אל תקרי בכפרים אלא בכופרים בא ואראך אותם ^ה שהשפעת להן טובה והן כפרו בך נשכימה לכרמים אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות נראה אם פרח הגפן אלו בעלי מקרא פתח הסמדר אלו בעלי משנה הרמונים אלו בעלי גמרא שם אתן את דודי לך אראך כבודי וגודלי שבה בני ובנותי אמר רב המנונא מאי דכתיב ^ו וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירי חמשה ואלף מלמד שאמר שלמה על כל דבר דובר של תורה שלשת אלפים משל על כל דבר דובר של סופרים חמשה ואלף טעמים דרש רבא מאי דכתיב ^ז ויותר שהיה קהלת חכם עוד לימד דעת את העם [ו]איון וחקר תיקן משלים הרבה לימד דעת את העם דאגמריה בסימני טעמים ואסברה במאי דדמי ליה [ו]איון וחקר תיקן משלים הרבה ^ח אמר עולא אמר רבי ^ט אליעזר בתחילה היתה תורה דומה ^א לכפיפה שאין לה אונים עד שבא שלמה ועשה לה אונים ^ב קוצותיו תלילים אמר רב הסדא אמר מר עוקבא מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות שחורות כעורב ^ב במי אתה מוצא תילי תילים [של] הלכות

הבכורות. תאנים חסודות המהרות להבשיל: שאוגדום. קושרות פתחן לזוך בעליהן שאינן נעלות לאחריהם. אוגדות לשון אוגדה. ל"א שמגידות פתחיהן כשדוהה דס אומרת לנעלה ויפרוש הימנה: חדשים. דברי סופרים: גם ישנים. דברי תורה: דודי לפנאי. ושמרתי כל אלה לך לשמך: פעמים פעמים ניהנה. שהאזן זו חדשה וזו ישנה: דברי סופרים. חדשים שנתחדשו בכל דור ודור לגדור גדר וסייג: ויותר מהמה. לעיל מיניה כתיב דברי חכמים כדרכונות אלו דברי תורה שנמסרו למשה על פה שנחלקו בהן חכמי ישראל לאחר שנתמעט הלל ושכחו כדכתיב צפיפה דקרא נתנו מרועה אחד זה משה וכתבי צמיה ויותר מהמה בני הזהר ממנה שניתן צפיני בכתב שהאז עיקר בני הזהר באלו שצעל פה שגם הם עיקר אלא לך לא נכתבו שאין קץ לעשות ספרים הרבה בכל אלה: עשה ולא סעשה. יש בהן שאין בהן חיוז מיתה אצל דברי סופרים חייבין מיתה על כולן כדכתיב (קהלת ט) ופורך גדר ישכנו נחש: ולהג הרבה. המלעיג עליהן דיגיעות ^א צטר נידון ^א: כל הסוגה כהן. כל שעה שאדם מחזר כדברי תורה מולא בהן טעם: הגרסי. שם מקום. ל"א שהיה עותן גרסיים: וחיי סלויין בחיך. שאין לי אלא מה שאתה נתן ומזמן לי: צילדו. שהיה יכול לקבל ^ב טורח ועינוי: שלמה תיקן עירובי חליות. וגור שלל להוציא מרשות היחיד לרשות היחיד חצירו לעשות סייג והחזקה לאסור תורה שלל יצוא להמיר מרשות הרבים לרשות היחיד והיינו דכתיב ואיון וחקר תיקן משלים עשה אונים לתורה כלאני כלי שאוחזין אותו צס: וידיס. נטילת ידים לעשות סייג לטהרות: כרכיס. מקום שזוקים הן וישו גדול ורגל רוכלין וסוחרין מלויה שם לפיכך גזל ועריות נוהג בהן: השדה. בני ^א גזל ועובדי אדמה ועוסקין בתורה מתוך דוחק: סמדר. גדול מפרח כך משנה מפורשת יותר מן המקרא: הנצו הרמונים. גדלו כל כרכן וכבר הנך גדל כצידותיו כעין שומר שיש לאגוחים קטנים: משל טעם: אגמריה בסימני טעמים. קצב לה מסורת וסימנין בין צמיות המקרא בין צניסא של משנה: ועשה לה אונים. שתיקן עירובין וליס וגור על השניות לעריות כדמפרש ציצמות ^א וע"י כך אוחזין ישראל צמיות שנתחקו מן העצירה כדך שנוח לאחז בכלי שיש לו צית יד משאין לו: שמשכים

(א) [חולין ק"א: ב] צרכות (ד' א) צמית: (ד) [בס"א: ז] וכו' של עין: (ח) יבמות (כ"א) [ג' א] לענין אלוהין: (ט) ס"א לקופה: (ס) ב"ס: דיגיעת, (ט) ב"ס: טספ: והיינו גזילה, (י) ב"ס: א: לטבול: (י) נ"י ש"ת מות יאיר ס"י קצב יבמות מוס' בהן: (י) ב"ס: טספ דיעור: מי כתיב לעג. מכל מקום אמת הוא שידון בלאו רוחמת כדלמדין בהנחיק (ביטין מ) גבי ישו הנולד,

תורה אור השלם

1. הדיקאין נתנו ריח ושל פתחינו כל מגדים יחדשים גם ישנים דודי צפתי לך. שיר השירים ז יד
2. יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה נצת בקשה: קהלת יב יב
3. בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני: משלי כג ט
4. חכם בני ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר: משלי כג יא
5. לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים: נשכימה לכרמים נראה אם פרח הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך. שיר השירים ז יב-יג
6. וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירי חמשה ואלף: מלכים א ה יב
7. יותר שהיה קהלת חכם עוד לימד דעת את העם ואיון וחקר תיקן משלים הרבה. קהלת יב ט
8. ראשו בהם פו קוצותיו תלילים שחרות כעורב: שיר השירים ה יא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה השדה בני באגא ועובדי:

גליון הש"ס

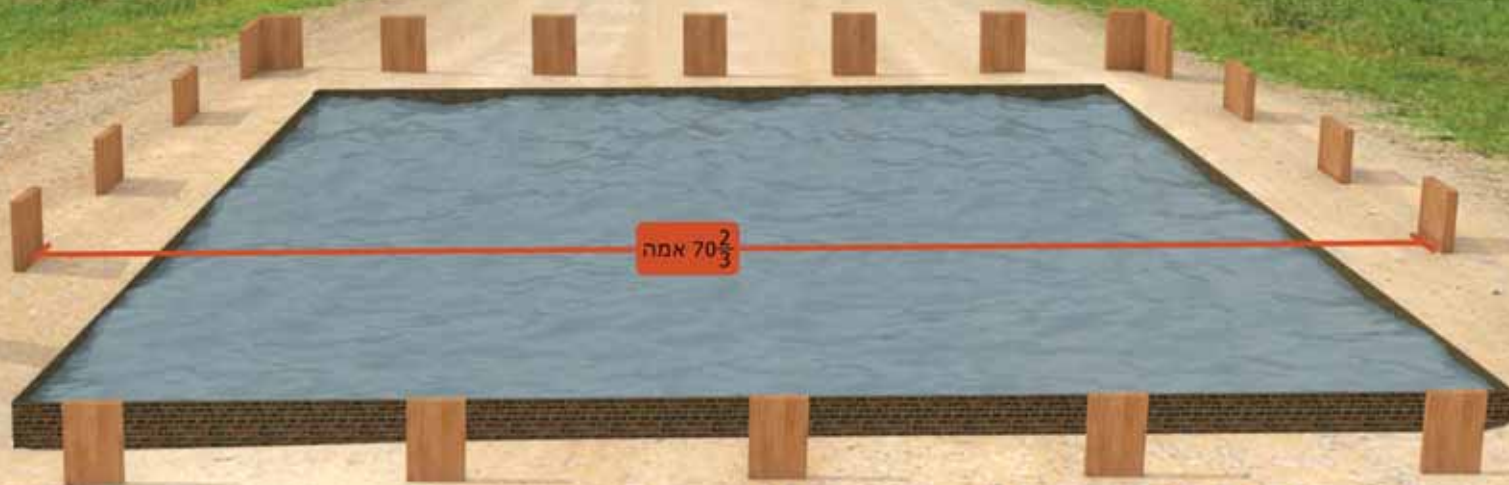
תוס' ד"ה מפני. לא נתנו כרי שלא ישתבחו. עין משנת מו"י ס"י ק"ב:

הגהות מהר"ב

רנשבורג [א] תוס' ד"ה מפני וכי וגם בהל"מ לא נתנו כדי שלא ישתכחו. ע"י יבמות דף עו ע"ב מוס' ד"ה הלכה ובפסוק חו"י סימן קצ"ב ופסוקי חו"י השני ס"י נג:

עירובין דף כ"ב ע"א

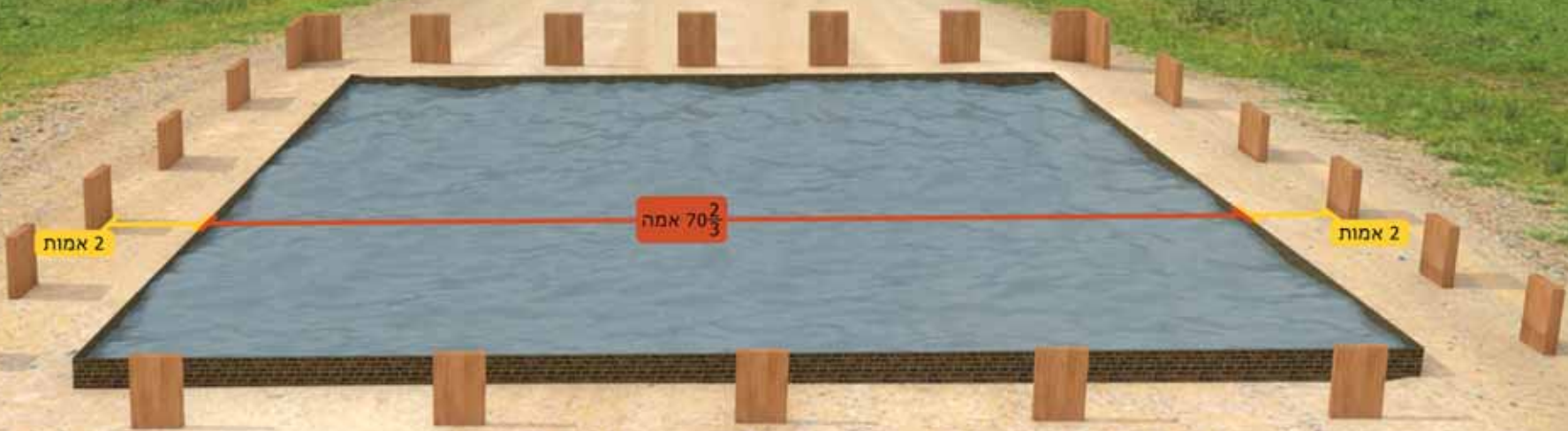

© כל הזכויות שמורות | א 2034

איבעיא להו בור ופסין קאמר

עירובין דף כ"ב ע"א

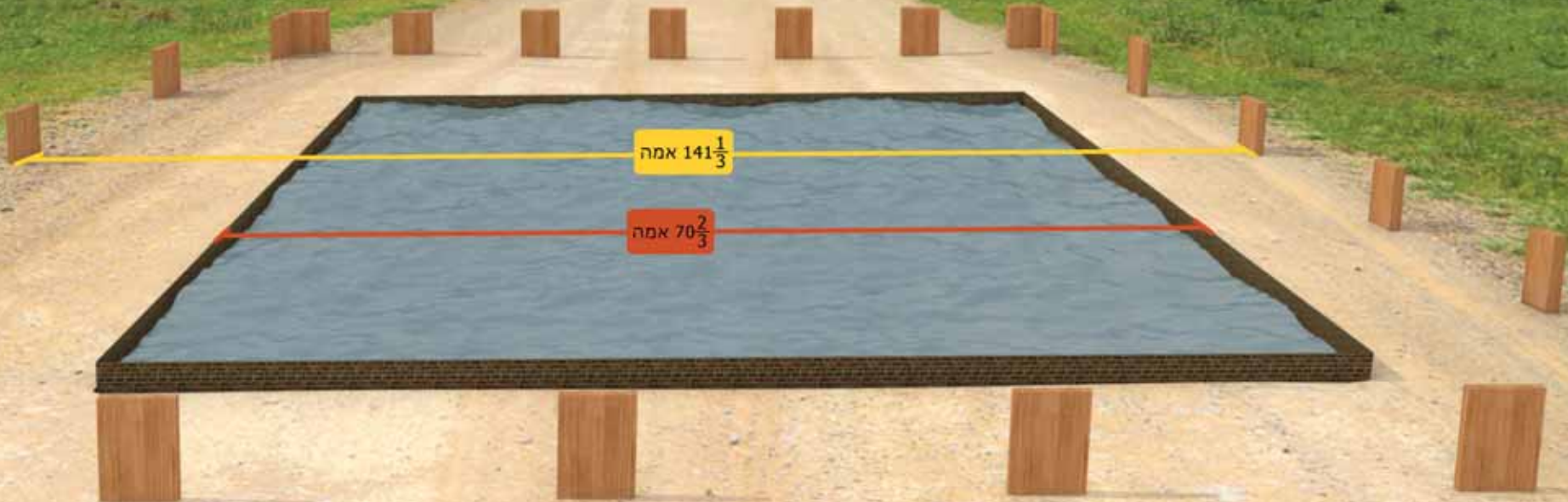

© כל הזכויות שמורות 2025

איבעיא להו בור ופסין קאמר

עירובין דף כ"ב ע"א

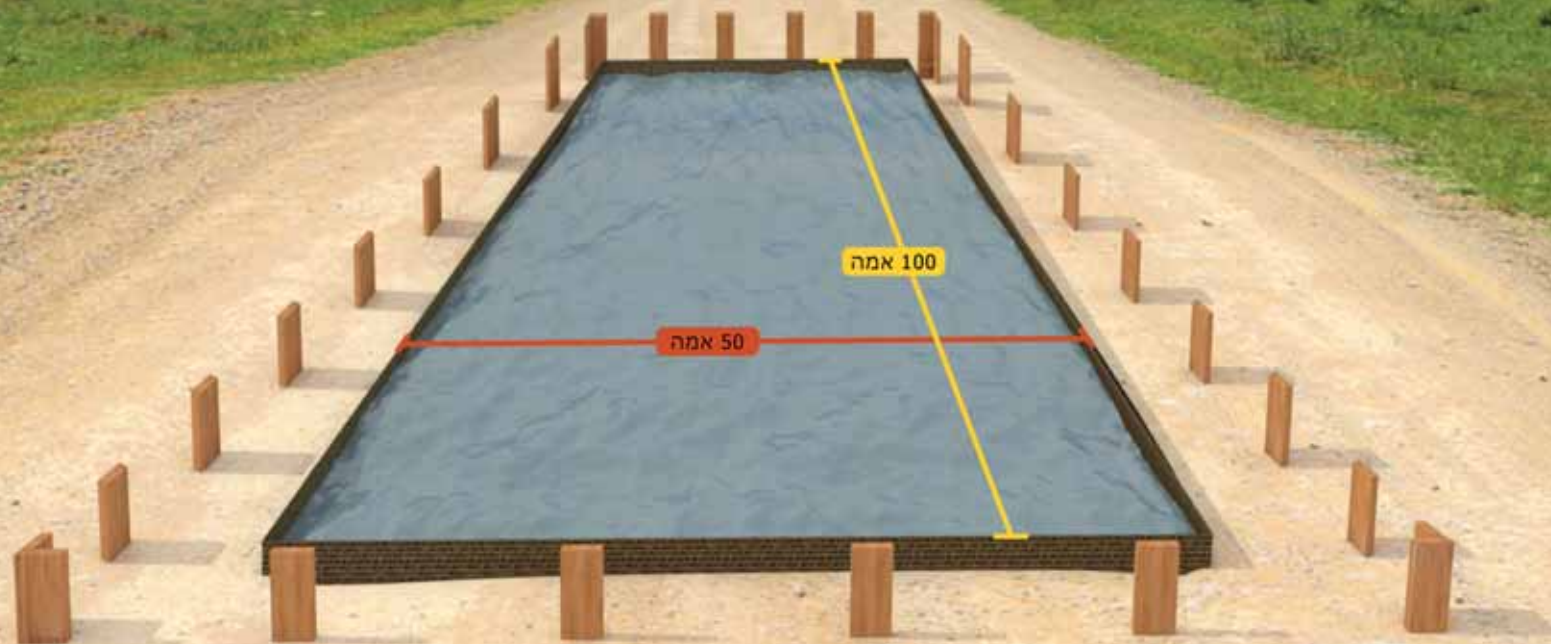

93036 © כל הזכויות שמורות

או דלמא בור ולא פסין קאמר - שיטת הריטב"א בשם י"מ

עירובין דף כ"ב ע"א

עירובין דרו' ע"ב | דף י"ב ע"ב
דף כ"ב ע"א | דף נ"ט ע"ב | דף צ"ה ע"א

לחי

לחי

רשות הרבים

תורת שבת © כל הזכויות שמורות 2023

מי שהיו לו שני בתים משני צידי רה"ר עושה לחי מכאן ולחי מכאן

עירובין דף ו' ע"ב | דף י"ב ע"ב
דף כ"ב ע"א | דף נ"ט ע"ב | דף צ"ה ע"א

קורה

רשות הרבים

קורה

או קורה מכאן וקורה מכאן

עירובין דף ו' ע"ב | דף כ"ב ע"א | דף ק"א ע"א

ט"ז אמה
רשות הרבים

ט"ז אמה

© כל הזכויות שמורות 2040 | 012040

ירושלים אילמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.

עירובין דף כ"ב ע"א
תוס' ד"ה חייבין

רשות הרבים

© כל הזכויות שמורות | א.2041

דירושלים היתה מפולשת מארבעת צדדין וחייבין עליה משום רה"ר לעומד באמצע הפילוש.

עירובין דף כ"ב ע"ב

4 אמות

10 טפחים

© כל הזכויות שמורות | א2044

תל המתלקט עשרה מתוך ארבע ורבים בוקעים בו

עירובין דף כ"ב ע"ב

4 אמות

10 טפחים

© 2015 | כל הזכויות שמורות

ואפילו עולין לו בחבל

עירובין דף כ"ב ע"ב

כל הזכויות שמורות | © 2016

ואפילו במעלות בית מרון

עירובין דף כ"ב ע"ב

כל הזכויות שמורות © 2017

חצר שהרבים נכנסים לה בזו ויוצאים בזו

עירובין דף כ"ב ע"ב

תוס' ד"ה אלא

כל הזכויות שמורות | א2048

וי"ל דעל כרחך בשנפרצה מד' רוחות

עירובין דף כ"ב ע"ב

3 טפחים

3 טפחים

182049 | כל הזכויות שמורות

“מבואות המפולשות... לבורות” וכו’;

וכתבו תוס' (ד"ה תא שמע) בשם ר"ח שהבור רחוק מהכותל ג' טפחים מכל צד

עירובין דף כ"ב ע"ב

© 2015 כל הזכויות שמורות

“מבואות המפולשות לבורות וכו' אלא לאו ר' יהודה היא”

וכתב התוס' רא"ש דלפ"ז המבואות מפולשות לבורות מד' רוחות